

La guerra freda, encara crema?

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats

Competència específica 1 a desenvolupar

2. Prendre consciència del grau de violència, barbàrie i destrucció aconseguit pels conflictes ocorreguts en l'era contemporània, a través de l'ús de fonts històriques fiables, la lectura de textos historiogràfics i l'elaboració d'arguments propis que previnguin la manipulació de la informació, per afrontar esdeveniments traumàtics del nostre passat recent, evitar la repetició de fets semblants, reconèixer a les víctimes i defensar l'aplicació del principi de Justícia Universal.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del perfil de sortida: CCL1, CCL5, CPSAA1.1, CPSAA3.1, CPSAA4, CC1, CC2, CC3.

Criteri d'avaluació

2.1. Prendre consciència del grau de violència, barbàrie i destrucció aconseguit pels conflictes ocorreguts en el món contemporani, les causes de les conflagracions bèl·liques i les múltiples transformacions que es produeixen en els contendents, a través de l'ús de fonts històriques fiables i de l'ús de dades contrastades, valorant l'impacte social i emocional que suposa l'ús de la violència i el paper de les institucions internacionals que vetllen per la pau i la mediació.

Competència específica 2 a desenvolupar

5. Identificar i reconèixer els principals reptes del segle XXI a través de processos avançats de cerca, selecció i tractament de la informació, el contrast i la lectura crítica de fonts, per entendre el fenomen històric de la globalització, la seva repercussió en l'àmbit local i planetari i en la vida quotidiana de les persones, i mostrar la necessitat d'adoptar compromisos ecosocials per afrontar els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del perfil de sortida: CCL3, STEM5, CD1, CPSAA2, CPSAA4, CC3, CC4, CE1.

Criteri d'avaluació

5.2. Identificar els principals reptes del segle XXI i el seu origen històric, a través de l'anàlisi de la interconnexió entre diversos processos polítics, econòmics, socials i culturals en un context global, argumentant la necessitat d'adoptar comportaments ecosocialment responsables i orientats a la sostenibilitat del planeta, la defensa de les institucions democràtiques, la millora del benestar col·lectiu i la solidaritat entre les generacions presents i futures.

Sabers bàsics

- El nou ordre mundial multipolar: xocs i aliances entre civilitzacions.
- Solidaritat i cooperació: els grans desafiaments que afecten el món i conductes tendents al compromís social, l'associacionisme i el

voluntariat.

Context o contextos

Social i educatiu.

Dinàmiques de presa de consciència

La situació d'aprenentatge s'inicia compartint amb l'alumne els objectius d'aprenentatge, que es formulen en forma de preguntes, i els criteris d'avaluació, per tal de millorar la capacitat d'autoregulació del seu procés d'aprenentatge. Seguidament, es passa a l'activació dels coneixements previs i creences a partir de la rutina de pensament pensar/problematitzar/explorar. Aquesta té com a finalitat activar els coneixements previs, generar idees i crear curiositat per tal d'establir un escenari que condueixi a una indagació més profunda del tema. Es llança la pregunta: la guerra freda, encara crema?, i es visualitzen imatges de la guerra entre Rússia i Ucraïna. A continuació, es procedeix a formular les següents preguntes:

què penses que saps d'aquest tema? Quines preguntes o problema et genera? Quina part del tema t'incentiva a explorar? Cada alumne de manera individual ha de generar un llistat d'idees de cada una de les preguntes. Es deixa un temps per reflexionar entre pregunta i pregunta. Seguidament, es passa a la fase d'equips on comparteixen i seleccionen les idees. Finalment, els resultats s'exposen en gran grup i queden anotats a l'aula.

La present situació d'aprenentatge pretén que l'alumne s'adoni de la complexitat de les relacions internacionals i de l'equilibri de forces i interessos geopolítics i econòmics presents, tant en l'actualitat com en èpoques anteriors. Vol conduir a la reflexió i a l'adopció d'una visió crítica de la realitat i a la vegada afavorir la participació i la denúncia de situacions bèl·liques a través de l'expressió artística i el foment de la pau.

Instruccions i materials

Presentació amb les instruccions que ha de seguir l'alumne per dur a terme la seva tasca de manera autònoma i enllaços a les fonts.

Rúbrica, inclou els criteris de realització (com he de fer la tasca) i criteris de qualitat (com sé que ho estic fent bé). Es mostra després de compartir els objectius d'aprenentatge.

Base d'orientació performance, s'elabora amb els alumnes, ha de tenir en compte els criteris de la rúbrica anterior.

Carpeta d'aprenentatge. Es completa després de cada activitat. Recull el que ha après, com ho ha après, què li ha resultat més fàcil, més difícil, més novedós, com pot superar les dificultats i per a què li ha servit.

Descripció i planificació de la tasca o tasques. Tipus i característiques del producte o productes obtinguts

Lectura individual de l'article "[Putin vol revertir el que Gorvatchov va haver d'acceptar a contràcor](#)" de Llibert Ferri i Mateo. Cada alumne

elabora el seu mapa conceptual i en parella coavaluen la producció i suggereixen millores, identifiquen els elements ben tractats i els incorporen al seu mapa.

Anàlisi dels resultats de les conferències de Ialta (Ucraïna) el 1945 i la de Malta el 1989. Rutina de pensament: compara i contrasta. Aquesta rutina guia l'alumne a pensar de manera més analítica, estructurant i posant en ordre els pensaments. Es fa una primera part en parella per continuar amb el treball en equip i compartir els resultats per assolir un nivell de comprensió i pensament més profund. Seguidament, s'exposen els resultats en gran grup.

Treball en equip: Extracte de l'entrevista a Pol Morillas: ["L'escalada podria frenar si Putin en tingués prou amb l'annexió al Donbass"](#). Per analitzar i extreure les causes i les conseqüències del conflicte es procedeix al desenvolupament de la rutina les parts i el tot. Primer s'identifiquen les causes i les conseqüències que s'esmenten en l'entrevista, seguidament es demanen què

passaria si alguna d'aquestes causes no existís i si es reflecteix amb alguna de les conseqüències i per acabar passen a reflexionar sobre la funció que té cadascuna d'aquestes parts en concret i en relació amb el tot.

Treball en equip: Visualització: [Com fer una performance protesta](#).

Elaboració de la base d'orientació. Cada equip fa una proposta de creació d'una performance per tractar les conseqüències dels conflictes armats. Coavaluació de les propostes: el professor analitza a l'aula un exemple d'una bona performance. Seguidament, es procedeix a la coavaluació de les diferents propostes. Cada equip identifica dos aspectes que destaquen i un per millorar de cada una de les propostes. Aquestes es recullen i es decideix amb gran grup la proposta final i es procedeix al repartiment de tasques i a l'elaboració de la performance.

Procediments de retracció, revisió i supervisió per part del professorat durant la realització de la tasca o tasques

Retroacció a l'aula per part del professor durant el procés de realització de les diferents tasques.
Supervisió del producte final (performance) en col·laboració amb el departament de plàstica.

Procediment d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement

Avaluació formativa: recollida d'evidències a l'aula, propostes de millora al treball de l'alumne.
Avaluació formadora: l'alumne és capaç de regular el seu procés d'aprenentatge: errors, millores i ús de la rúbrica i la base d'orientació i coavaluació dels altres alumnes.
Qualificació: carpeta aprenentatge.
Transferència: des de l'àrea de filosofia es pot aprofundir en els drets humans, els sistemes polítics... I des de plàstica, l'art protesta.